

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע	7:30	7:22	7:29	7:13
כניסת השבת	8:32	8:35	8:34	8:31
אאת השבת				

ממתק לשובת

נהנים עם איצי

שְׁלוֹם לְךָ יוֹמֵי הַיָּקָר,
מי עוד היום, לוקח דף ועט וכותב דברים? חשבת שרק אני... והנה להפתעתי, קבלתי השבוע מכתב! כמו שהיו שולחים פעם! מכתב מחבר שלמד אתי עד לפני שנתיים, והוא כותב לי שהוא מאוד נהנה להציץ מדי פעם בדפי היומן שלי (אני לא מבין, איך הם הגיעו אלינו...?)
המכתב רגש אותי, וכתב היד המסודר על הדף, הביא אותי לחשב על הכתיבה. כתיבה היא לא רק תחביב, היא יכולה להיות ממש עסוק חשוב ומקדש!
אספר לך על ילד שבגיל קטן מאוד התחיל לכתב, והדברים שכתב, הפכו אחר כך לאצרות, שעליהם מתחנכים דורות של חסידים! השבוע יחול יום הולדתו של רבי יוסף יצחק הרבי הקודם מחב"ד. עוד מילדותו המקדמת הרגיל את עצמו רבי יוסף יצחק, לכתב לעצמו דברים חשובים. למשל, ספורים על ימי הבראשית המפלאים של החסידות, שספרה לו הסבתא שלו הרבנית רבקה. ספורים שספרו לו גדולי החסידות, אמירות מיוחדות ששמע מאביו, הרבי הרש"ב (רבי שלום דובער), וארועים קדושים ומיוחדים שחוו...
הוא היה אומר על דברי המשנה: "ויקנה לך חבר" – ה'קנה', העט, צריך להיות לנו לחבר.

כתיבה של דברים קדושים וחיוביים שאנחנו נחשפים אליהם, הופכת אותם לחלק מאתנו, וחורטת אותם אצלנו בלב.

שְׁלֵחַ אֵלַי

נקי מאשמה

מקציר: חתנה גדולה נערכת בוי לנה. אבי הפלה הוא הרב שמואל הפפרס, ואילו החתן פגיע מפשע פשוטה ובלתי ידועה. מה עומד מאחורי האשדות הפענן?

נא לשמור על קדושת הגיליון

עריכה: ד. גרזמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אוריום: רפי דרוק
משתתפים: מ' הרשקוביץ, עוזי קפלון

להזמנות: 073-2480711

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

במסערי הגימה
מאת עוזי קפלון

80 איש צר ואיב
"רגע, מה שמותיכם פי אדע?", עצר הרומאי הצעיר בשטף הסברו על הבליסטרא, וגדעון הרגיש שדמו עולה לראשו. וכי חייב הוא לדוח על פרטיו האישיים לרומאי צמא דם זה? מונבו חשב שמוטב כרגע שלא להרגיז כאן איש. הוא מהר להשיב: "מונבו. וחברי זה, שמו גדעון. ואתה, מה שמך שלך?" השיב בשאלה, למען האזון...
"מה שמי?", התפלא הרומאי לשמע השאלה. "וכי מה זה עסקך?", הטיח בבזו במונבו. "שכחתם שאתם פה שבויים בנדי? אם ארצה, אשים גם אתכם מחר עם שחר בתוך הכף הגדולה, ואז, בהפגזה הגדולה, בתוך ברד האבנים הנורא שירד על העיר, תחזרו גם אתם לירושלים שלכם!"
גדעון לא יכול להתאפק עוד. "שבויים בנדך? חוששני שדוקא אתה, יהא שמך אשר יהא, שבויה הנך ועבד נרצע של שר הצבא שלך... מה שאין כן אנחנו, איננו שבויים כאן, כי אם אורחים חשובים של אספסינוס, בחד עם רבנו הקדוש!" וגדעון אחז בידו של מונבו ופנה ערך לרומאי הנדהם.
"גיוס סורחנוס!", צעק אחריהם הנער בכעס. "זה שמי ומוטב שתזכרו אותו היטב; עוד תכירו ותדעו מיהו גיוס סורחנוס!"
"לא היינו צריכים לריב אתו!", טען מונבו בלהט. "גם כך גס הוא מן השמים שאנחנו מסתובבים פה ואיש לא נוגע בנו לרעה!"
"יתכן כי צודק הנך", הודה גדעון. "אך מה אעשה ונער זה כשמו כן הוא: פלו גסות וסורחנות... לא יכלתי להתאפק מלהטיח את פחשו בפניו... אבל, מונבו! לא זה העקר עכשו. מה שחשוב כרגע זה, לעשות כל מה שאפשר על מנת לסכל את עצת אויבנו! כיצד נלון על משכבנו בנחת מחר לפנות בקר, כאשר יחלו לסכל באבני הפגז את אחינו ואחיותינו?!", גדעון דבר מנהמת לבו ועיניו נצצו בדמעות. "ראה נא, מונבו, ראה!", הוא הצביע על קבוצת חילים שניעה לכיוון ה'בליסטרא'. הם הציבו סלם ארוך ארצה וראשו מגיע עד לכף ה'בליסטרא' המורמת אל על, והחלו להעביר אבני פגז בשרשרת אנושית, למן הערמה הגדולה ועד למרומי הכף הענקית, כהכנה לקראת ההפגזה הגדולה מחר בבקר.
"נורא המחזה!", הגיב מונבו, "אך אינני מצליח לחשב על רעיון כלשהו", הוסיף בעצב. "גם אני לא", הסכים גדעון, "אבל זה כך, אולי, כי רעבים אנחנו עד מאוד. הן מאתמול לא בא כל אכל לפנינו, וגם קדם לכו, מה כבר היה לנו לאכל בירושלים הנצורה?"
מחסן האכל קרץ להם ממרחק, פתחו פתוח. שומרו ה'צאמן' נטש את משמרתו והלך לפטפט עם החילים שעסקו בטעינת ה'פגזים'. הם מהרו לחמק פנימה ועיניהם כמו הסתגרו למראה השפע העצום!
ערמות ערמות עד אין ספר נחו שם, של שקיקים שחורים, קטנים ועגלגלים מלאים כל טוב! תפוחי עץ, אגוזים שקדים ורמונים, בכמות מספקת לצבא רומאי ענק!
הם מהרו לקחת מעט מן השלל אל חיקם והסתלקו החוצה. קשה היה להם לנגס בפרות המתוקים, בזכרם את עני משפוחתיהם הרעבות. אך בררה לא היתה. חייבים הם לשמר על כוחם ובריאותם, כי עת פקוח נפש היא העת הזו.
"הלילה הזה לא נתן תנומה לעפעפינו!", קבע גדעון. "כשתפול השנה על המחנה, נעלה בהשאי בסלם, ונזרק מן הכף החוצה מעט מאבני הפגז. כל אבן שנוציא, תהיה אבן אחת פחות על ירושלים!"

בבית משפחת גאולה

פיני: בשבת האחרונה
בשעה לבנו לבקר את ר' חיים
הזקן, דרך הכביש הראשי,
זה היה מפש מצער לראות
כל כך הרבה כבונות על
הכביש באמצע השבת.

צביקה: הלואי שיהיו יכולים
לעשות תרסיס בזה,
שבעזרתו גבת אחת, בלם
היו הופכים לקדושים
וטאורים, והיו צועדים בנחת
לבית הכנסת ולא טסים
לשום מקום.

שרי: תהיה באמת הודעות
שבה כל עם ישראל יתכנסו
לטהורים גבת אחת, וזה יהיה
אחרי שיזו עליהם את אפר
הפרה האדמה, שעליה אנו
קוראים השבת בפרשה.

פיני: הבל שאנחנו צריכים
לחכות עד ימות המשיח,
כדי שיהיה יקרה. ולא יכולים
לעשות את זה כבר עכשיו.

צביקה: נכון. את אפר הפרה
האדמה הראשונה הבין משה
רבנו, ואת הפרה האדמה
הבאה, העשירית, יעשה מלך
המשיח. אבל את פעולת
הטהרה, מנהיגי ישראל
מפשימים בכל דור. כל
פעולה שאנחנו עושים
ב"מצע" הקדש" שול הרבי
עם יהודים אחרים, זו בעצם
פעולת טהרה שפכה את עם
ישראל לקראת הגאולה.

הרופאה הבינה מיד שאין בשן
שום בעיה, אולם היא חששה פן
יבלע הילד, ואמרה למורה:
"הילד צודק. יש כאן דלקת".

המורה הביטה בה במבט
מרשע והורתה: "עקרי לו את
השן!".

הרופאה החזרה. היא הביטה
בעיניו של הילד, וזה החזיר לה
מבט מבין. "המורה", התחנן
הנער, "אמי רופאת שיניים. אני
רוצה שהיא תבדק ותחליט אם

יש צורך לעקר את השן".

"בשום אופן לא!", צעקה המורה. "אם תסרב,
נגש כלנו למנהל!".

האיום הזה הפחיד את משה-חי. מערבות
המנהל יכולה לסבך את המצב עוד יותר. באין
בררה אמר לרופאה: "טוב, עקרי את השן..."
בלבו חשב שכאשר המורה תוכח כי הוא מוכן
לעקירה, תניחנו לנפשו.

הוא התבדה. "עקרי את השן!", סננה
המורה.

בימים רועדות, כשלבנה מתהפך בקרבה,
עקרה הרופאה היהודיה את השן הבריאה של
משה-חי. הנער סבל בגבורה את כאבי העקירה
העזים ובלבד לשמר את 'ספור הכסוי'
שמאפשר לו לשמר את קדשת השבת.

כאשר שב הביתה וספר לאמו מה ארע, לא
ידעה זו את נפשה מרב צער, אולם הוא השיב
בגאון כי אבדן שן הוא מחיר פשוט לעמת
קדשת השבת.

(על-פי הספר 'סמקנר', מאת הרב הייל זלצמן)

"אל תתוכח אתי!", הגיב המורה בתקיפות.
משה-חי נותר בכתה עם עוד ששה תלמידים.
כעבר כמה דקות פנה אליו המורה ואמר לו
בלחש: "אתה משחרר לביתך". המורה היה
יהודי והבין ללב.

אך היו גם 'הפתעות' אחרות. שבת אחת
ישב בפתה ונמנע מכל מלאכה שיש בה חלול
שבת. "מדוע אינך מבצע את המטלות?",
פנתה אליו המורה בארשת פנים חמורה.

"יש לי כאב שיניים!", אלתר הנער אמתלה.
"כך?", שאלה המורה, שהיתה מרשעת
ואנטישמית. "הבה נרד למרפאת השיניים של
בית הספר ונבדק". חיוך זדוני עלה על פניה.

"אבל אמי רופאת שיניים!", הודיע הנער.
"לא!", עמדה המורה על דעתה, "אתה
תבוא אתי לרופאה שלנו".

רופאת השיניים, שהיתה יהודיה מקומית,
הבינה מיד כמה מדבר. באי-רצון בדקה את
שיניו של הנער. "כואבת לי השן הזו", הצביע
משה-חי על שן אקראית.

רשם אותו לבית הספר היסודי
מספר 37. זה היה בית ספר
מכבד, שבו למדו ילדי העלית
של סמקנר.

אחרי ברהמצוה גמלה בלבו
של משה-חי החלטה לשמר
שבת ויהי מה. זה היה אתגר
קשה ביותר, שכן הלמודים
התקדמו גם בשבת, והמורים
הגויים חיבבו את התלמידים
היהודים לכתב בשבת.

בשבתות הראשונות הצליח
משה-חי לחמק מההליכה לבית הספר. אמו
של ה'חברותא' שלו בישיבה המתחרתית
היתה רופאה, והיא ספקה לו אשורי העדרות
בש'ל מחלה'.

בהמשך לא היה יכול עוד להתחמק, והלך
לבית הספר, כשכל שבת צופנת בתוכה אי-
ודאות. לקראת יום הולדתו של לניו, הכרז
בבית הספר כי השבת יהיה 'סובוטניק' – יום
של עבודה התנדבותית ברוח ערכי
הקומוניזם. התלמידים היו עוסקים בנקיון
בית הספר וסביבותיו.

משה-חי היה אופטימי. "אצא עם כלם
לעבודה", רקם את התכנית, "וכשאיש לא
יבחין, אחמק ואלך הביתה". אלא שהמורה
למתמטיקה הפתיע את התלמידים בהודעה
כי מי שנכשל במבחן האחרון – נשאר בכיתה.

המורה החל לקרא את שמות התלמידים
שנכשלו בבחינה. לבו של משה-חי נפל
כשהמורה קרא את שמו. "איך יתכן?", מחה,
"הלוא הצלחתי במבחן!".

קוראים בענין

שן של שבת

בן שתיים-עשרה בלבד היה משה-חי סעידוב
כאשר הוריו שלחו אותו לסמקנר
שבאוזבקיסטן. אלה היו ימי השלטון
הקומוניסטי בברית-המועצות, שבקש
להכחיד כל סממן יהודי. מוסדות חינוך יהודיים
נסגרו וכל ההורים נצטוו לשלח את ילדיהם
לבתי הספר הממשלתיים.

כמה שנים קדם לכן נאסר אדמו"ר הרי"צ
(רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, על
הקמת רשת מחתרתית של חנוך יהודי
במדינה. תחלה בקשו להוציאו להורג, אולם
לבסוף נאלצו לשחררו, וימי שחרורו – "ב"ג
בתמוז – נהפכו לחג הגאולה.

עם זה, הרבי נאלץ לעזב את רוסיה ומצב
היהדות בה חמיר. המשטרה החשאית רדפה
את החסידים שונתרו ושלחה אותם לסיביר.
בשעה קשה זו גלו החסידים כי באוזבקיסטן
עינו המשגיחה של השלטון רופפת מעט,
והקימו שם ישיבה מחתרתית.

משה-חי נשלח לסמקנר כדי שיוכל ללמד
תורה במחתרת פהכנה לקראת ברהמצוה
שלו. בהמשך הצטרפו אליו גם הוריו. האב
היה מורה ואמו רופאת שיניים.

אך גם שם נאלץ הילד להרשם לבית ספר
ממשלתי וללכת אליו מדי יום ביומו. אביו

דמות מהפרשה

נתינה

בטח שמעתם על הבן שלי
דמא, השר החשוב במועצת
העיר אשקלון. הוא יושב שם
עם כל גדולי רומי!

דמא מכבד הורים בצורה
בלתי רגילה. לא משנה מה
אני או אמה שלו עושים לו –
הוא מכבד תמיד, הכי הרבה
שהוא יכול.

פעם אמא שלו, אשתי,
קרעה לו בגד יקר מול כל
השרים החשובים וגם ירקה
בפניו, אבל הוא שתק ולא
אמר כלום!

לא מזמן באו אליו חכמי
ישראל לרכש אבן ישפה. הם
צריכים את זה לחשן של
הכהן הגדול שלהם.

הבעיה היתה שאני ישנתי.
הרגלים שלי היו על התבה,
המפתחות מתחת לכרית
שלי, ודמא'לה שלי לא היה
מוכן להעיר אותי בעבור
שום כסף שבעולם! גם
כשהם העלו את המחיר עוד
ועוד.

רק אחרי שקמתי, הוא רץ
אחריהם עם האבן ומכר להם
אותה במחיר הראשון, הזול.

הם ברכו אותו שיהיה
עשיר גדול, ואכן, בעדר שלו
נולדה פרה אדמה, עם כל
סימני הפשרות הנצרכים. או
אז באו החכמים שוב ורכשו
אותה בעבור כסף רב.

מגלים עולם

מה מקורו של השקל? המתכת הנפוצה ביותר שסחרו בה, היתה
הכסף ומכאן השאל שמה לכנוי הממון – הכסף שבמינו. שווה של ככר
כסף היה שלשת אלפים שקל והשקל עצמו היה נחלק לחלקים קטנים ממנו.
'בקע' הוא חצי שקל, עליו שמענו כבר בתקופת דור המדבר. כל אחד מישראל צריך לתת
'בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש', כדי שמשה יוכל לספר את העם.

שמו הארמי של השקל היהודי הקדום הוא 'סלע', ובשם זה נקרא השקל במשנה ובגמרא
ואפלו משתמשים בו עד היום בספרות ההלכתית. "מצות עשה על כל איש מישראל שיפדה
מכהו את בנו שהוא בכור לאמו בחמשה סלעים".

גם היום ישנם כוהנים שברשותם מטבעות כסף
טהור ששומם הוא חמשה סלעים בדיוק.

מחכימים ונהנים

סבה שלא לחטא

כאשר אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש יצא מרוסיה והגיע לפולין, נפתחה ישיבת
'תומכי תמימים' באטבוצק. בדרך כלל לא התפלל הרבי עם תלמידי הישיבה, אלא
בבית הכנסת.

פעם בא הרבי להתפלל מנחה עם תלמידי הישיבה. הדבר גרם להם שמחה
גדולה, ושליח-הצבור החליט שלא לומר תחנון אחרי התפלה.

כשנסתיימה התפלה ושליח-הצבור עבר ליד הרבי, שאלו הרבי מדוע לא אמרו
היום תחנון. ענה הבחור: "כשהרבי כאן, לא אומרים תחנון".

הגיב הרבי: "כשהרבי כאן – זו סבה שלא לחטא, אך אין זו סבה שלא לומר
תחנון"...